

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udlændinge- og Integrationsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 15. juni 2021
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Henrik Overgaard Morsing
Sagsnr.: 2021-0032/40-0473
Dok.: 1990442

Besvarelse af spørgsmål nr. 473 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 473 (Alm. del), som Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg har stillet til justitsministeren den 18. maj 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 473 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg:

”Vil ministeren i forlængelse af svaret på UUI alm. del – spm. 409 kommentere, hvorfor at en afghansk statsborger, der stadig var under prøvetid for en tidligere betinget fængselsstraf for vold, alligevel slipper med endnu en betinget dom, og også slipper for både udvisning og "advarsel om udvisning", efter at han under prøvetiden for den første betingede dom, truer folk med kniv offentligt på et værtshus. Vil ministeren derudover redegøre for, om regeringen vil stramme reglerne, så kriminelle ikke får flere betingede domme i træk, og vil regeringen sikre, at knivtrusler altid udløser ubetinget fængsel og udvisning af udlændinge?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der bl.a. har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten kan oplyse, at der under straffesagen blev rejst tiltale for overtrædelse af knivlovens § 7, stk. 2, 2. pkt., jf. stk. 1, jf. § 1, ved at domfældte inde på og uden for en restauration i Silkeborg under skærpende omstændigheder og som tidligere dømt for vold efter straffelovens § 244, stk. 1, at have båret en foldekniv uden et ankerkendelsesværdigt formål, hvilken kniv den pågældende trak frem i forbindelse med, at der opstod fysisk tumult mellem tiltalte og en ansat fra stedet. Der var ikke fundet grundlag for at rejse tiltale for brug af kniven, herunder ved at true med den.

For så vidt angår sanktionsfastsættelsen kan Rigsadvokaten oplyse, at forholdet blev begået i prøvetiden for en dom af 14. august 2020, ved hvilken tiltalte blev idømt 40 dages betinget fængsel for vold.

Den tiltalte var ikke forud for den 18. marts 2021 dømt for overtrædelse af knivloven.

Anklagemyndigheden nedlagde under sagen påstand om 60 dages ubetinget fængsel samt påstand om udvisning.

Retten i Viborg lagde ved sanktionsfastsættelsen bl.a. vægt på en udtalelse fra Kriminalforsorgen og har derfra citeret følgende i dommen:

”Kriminalforsorgen har oplyst, at tiltalte er egnet til at modtage en hel eller delvis betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, hvortil det skal anbefales, at der fastsættes vilkår om tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden. Finder retten, at sagen kan afgøres med en betinget dom uden vilkår om samfundstjeneste, skal det anbefales, at der alene fastsættes prøvetid.”

Herudover har Retten i Viborg lagt vægt på følgende:

”Tiltalte er tidligere straffet, bl.a. ved dom af 14. august 2020 for vold medfængsel i 40 dage, betinget og med 1 års prøvetid.

(...)

Straffen fastsættes til fængsel i 60 dage som fælles straf med den betingede dom af 14. august 2020, jf. knivlovens § 7, stk. 2, 2. pkt., jf. stk. 1, jf. § 1, jf. til-lige straffelovens § 61, stk. 2. Fællesstraffen skal undtagelsesvis ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overhol-der de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straf-felovens § 62 og § 63, jf. § 56, stk. 1, og § 57.

Tiltalte skal herunder udføre samfundstjeneste i 80 timer. Tiltalte skal endvidere undergive sig behand-ling mod misbrug af alkohol, hvis Kriminalforsor-gen skønner det nødvendigt.

Retten har lagt vægt på tiltaltes gode personlige for-hold og tiltaltes psykiske problemer.”

Idet retten idømte en betinget straf, var betingelserne for udvisning ikke til stede, jf. udlændingelovens § 22, nr. 8, ligesom den pågældende heller ikke kunne idømmes en advarsel om udvisning, jf. udlændingelovens § 24 b.

Rigsadvokaten kan herudover oplyse, at sanktionsudmålingen i en straffesag henhører under rettens kompetence, og ved straf-fens fastsættelse skal der under hensyntagen til ensartethed i retsanvendelsen lægges vægt på lovovertrædelsens grovhed og på oplysninger om gerningsmanden.”

For så vidt angår omstændighederne i den konkrete sag henvises der i øvrigt til Rigsadvokatens udtalelse, der fremgår af udlændinge- og integrationsmi-nisterens besvarelse af 11. maj 2021 af spørgsmål nr. 409 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg.

2. Som det fremgår af udlændinge- og integrationsministerens besvarelse om sagen, følger det af udlændingelovens regler, at der er adgang til udvisning af en udlænding, der idømmes ubetinget frihedsstraf for overtrædelse af knivlovens § 7, jf. §§ 1 og 2, jf. udlændingelovens § 22, nr. 8. Dette gælder uanset længden af udlændingens ophold her i landet, og udvisning skal ske, medmindre det med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Som det fremgår af Rigsadvokatens udtalelse ovenfor, var betingelserne for udvisning ikke til stede i den konkrete sag, idet retten idømte en betinget straf, ligesom den pågældende heller ikke kunne idømmes en advarsel om udvisning, jf. udlændingelovens § 24 b.

3. Som det endvidere fremgår af Rigsadvokatens udtalelse ovenfor, er den domfældte, der omtales i spørgsmålet, dømt for besiddelse af en kniv under skærpende omstændigheder, jf. knivlovens § 7, stk. 2, 2. pkt., jf. stk. 1, jf. § 1. Den domfældte er således ikke dømt for at true nogen med kniven.

Det følger af forarbejderne til knivloven, jf. lovforslag nr. L 107 som fremsat den 27. januar 2016, Folketingstidende 2015-16, tillæg A, side 18, at der for overtrædelse af knivlovens § 1 under skærpede omstændigheder – både for lovovertrædere over og under 18 år – forudsættes idømt en ubetinget frihedsstraf på 7 dages fængsel i førstegangstilfælde. Endvidere fremgår det af lovforslagets side 19, at der i førstegangstilfælde, hvor en person tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af bl.a. straffelovens § 244 om vold, bærer kniv under skærpende omstændigheder, forudsættes fastsat en ubetinget fængselsstraf på 40 dage.

I almindelighed vil der foreligge skærpende omstændigheder, hvis en person bærer kniv på steder eller under omstændigheder, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter, herunder tilfælde, hvor en person bærer kniv i aften- og nattetimerne i f.eks. restaurationsmiljøet mv.

Det fremgår derudover af lovforslaget, at straffen kan gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

4. Efter straffelovens § 56 skal retten idømme betinget fængsel, hvis retten finder det ”upåkrævet, at fængselsstraf kommer til fuldbyrdelse”. Bestemmelsen giver retten en skønsmæssig beføjelse til at idømme betinget fængsel i stedet for ubetinget fængsel, hvis retten ud fra sagens omstændigheder finder, at anvendelse af ubetinget fængsel er unødvendig.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 152 af 18. februar 2015 om ændring af straffeloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Samfundstjeneste mv.), at anvendelsen af betinget fængsel, eventuelt med vilkår om samfundstjeneste, vil afhænge af en samlet vurdering, hvori bl.a. indgår gerningsmandens øvrige personlige forhold (ud over eventuelle relevante forstraffe) og kriminalitetens grovhed og art, jf. lovforslag nr. L 50 fremsat den 5. november 2014, bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Det fremgår af straffelovens § 56, stk. 2, at udsættelsen af straffens fuldbyrdelse bl.a. er betinget af, at den dømte i prøvetiden ikke begår strafbart forhold. Hvis en betinget dømt gør dette, fastsættes der som udgangspunkt en samlet ubetinget fængselsstraf for det nye forhold og den tidligere pådømte lovovertrædelse, jf. straffelovens § 61, stk. 2, 1. pkt.

Når omstændighederne taler derfor, kan retten idømme en ubetinget straf alene for det nye forhold, eventuelt i forbindelse med en ændring af vilkårene i den betingede dom, afsige en betinget dom vedrørende begge lovovertrædelser eller afsige en betinget dom alene for det nye forhold, jf. straffelovens § 61, stk. 2, 3. pkt.

Som i andre tilfælde af straffastsættelse er det den ret, der pådømmer sagen, som på baggrund af en konkret og individuel vurdering af omstændighederne i sagen afgør, om den betingede straf skal udløses. Retten kan i den forbindelse bl.a. lægge vægt på, om der er tale om ligeartet kriminalitet, om der er tale om hurtigt tilbagefald til kriminalitet, og på forholdet mellem på den ene side længden af den betingede straf og på den anden side straffen for det nye strafbare forhold.

5. Knivloven indeholder i dag et klart udgangspunkt om ubetinget frihedsstraf ved besiddelse af kniv på offentligt tilgængelige steder under skærpende omstændigheder, men giver – som vi har tradition for i Danmark – mulighed for, at domstolene i forbindelse med straffastsættelsen foretager en konkret vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i en sag.

Jeg går som udgangspunkt ikke ind for fastsættelse af minimumsstraffe eller automatisk anvendelse af ubetinget straf. Det er min holdning, at det er lovgivers opgave at sørge for, at domstolene får klare rammer at fastsætte straffene ud fra, men at fastsættelsen af straffen i konkrete sager bør overlades

til domstolene. Jeg har derfor ikke tænkt mig at foreslå indførelse af hverken minimumsstraffe eller automatisk anvendelse af ubetinget straf i knivloven.

De gældende regler om udløsning af betingede straffe har efter min opfattelse også det rigtige udgangspunkt: Hvis en domfældt, der tidligere har fået en betinget straf, begår ny kriminalitet i prøvetiden, skal pågældende som udgangspunkt idømmes en samlet ubetinget straf for både det tidligere pådømte og det nye forhold.

Som jeg har tilkendegivet tidligere, er jeg dog enig i, at der er behov for fokus på, hvornår betingede domme udløses. Blandt andet er der behov for at undersøge nærmere, hvor stor en betydning det har i praksis, om ny kriminalitet i prøvetiden er ligeartet. Jeg har derfor som bekendt bedt Rigsadvokaten igangsætte en kortlægning af, hvordan reglerne herom bliver administreret i praksis.